

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 44. Transmigrantum calamitates describuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

fit ab Ma-
malucis de-
seruntur.

Gualachos
Mamaluci
non appre-
tum.

Gualachi in
Didacum
Salazarium
insurgunt.

CAPUT
XLIV.
Transmi-
grantur
calamitates
describun-
tur.

Antonius Rui-
si sollicitudo.

CAPUT
XLV.
De transmi-
gratione
Lauretanis
& S. Ignatii
oppidorum
agitatur.

proviso turma Mamalucorum nullo Sacerdotum respectu irrumpens, susque de quo omnia habuit. Gualachos, ob ferociam indolis, non aequa Mamaluci pro servitiis appetunt ac Guaranos: quare iis omissis omnem conatum in id intenderunt, ut fugientes cum Sociis Taiaoabae populos assequerentur. Sic oppidum Divi Petri destrutum est, incolis ad sua latibula dilapsis, & Sociis comitatu Guaranorum spoliaris ad Piquirium sese etiam recipientibus. Conceptionis oppidum non clementius habuit, quod delati Mamaluci, Didaci Salazarii ibi curantis suas, ab Gualachorum furore se tutantes, abactis tantum duabus primae notae mulieribus, ab vexandâ gente abstinuerent. Post discessum Mamalucorum, Gualachi ob abactas mulieres furore perciti, templum nostrum armati ingrediuntur, tumultuose ab Salazario tum sacrificante postulantes, ut abreptas ab Mamalucis feminas aut reddi curaret, aut aequale iis pretium daret; id damnum ab ipso emanasse, quod fugientes Taiaoabanos per suum oppidum fugam capessere voluisse, & bellum dissuasisset: eoque reum & damni debitorem esse. Haec inconditis clamoribus cum dicerent, sagittâ & lanceâ in ejus pectus directis, necem ferociter minabantur, patrassentque Icelus, nî unus ex illis, Salazarii beneficiis praecipitatus, populares suos utcumque coercuisset. Diripuere tamen sacras vestes, & domesticam supellectilem, indumentaque exteriora. At cum ageretur de calice etiam rapiendo, eum utraque manu preliplans, exprobrata prius ingratia animi labo, magna voce testatur mortem se potius subitum, quam Divini crucis scyphum prophanis manibus contaminari sinere. Simul hoc dixit, cum duobus adolescentibus Sacrificii administris, deserto oppido, per nemora fugam capessit, eoque se tandem retraxit, quod Socii cum Neophytis fugientes condixerant.

POST QUAM tot capita ex tot oppidis destrutis in unum fermè locum convenire, deficiente cibo, & cibi proximâ spe, miserrima fuit tum Indorum, tum Sociorum conditio, herbis & sylvestribus baccis, aut fluvii rejectamentis ægeriæ se sustentantium. Nullus fermè ex tot fugitivis erat, qui non proptiam miseriā defleret; nam unus genitorem, alter matrem, altera maritum, matitus uxorem, pater filios, hic fratrem, frater sororem, ab latronibus abactos lamentabantur, & singulorum dolor in Socios, tanquam in patres, redundabat: qui inter se de conservandis his populorum reliquis consultantes, in id consenserent, ueritatem loci facerent, dum aliud juvandæ gentis consilium suppeteret. Quamquam satis liquebat, nec in eo, nec in altero Guairania loco stabilem sedem figi posse, quod Mamalucis nihil jam impervium esset. Interim Ruisius, qui abeunte Provincialem usque ad præcipitum deduxerat, Socios eo in loco revisens, immensum quantum singulorum calamitatibus condoluit. Quod dum facit, iteratum nuncium adfertur, ab Mamalucis ad Huiabum Villaricæ subcensitos pagos infestari, & novas prædonum centurias ex omni Brasilia Australi, ingenti præda conceptâ spe, in reliquorum Guairania oppidorum & Hispanorum urbecularum perniciem conspiratas adventare. Quamobrem Ruisius cum Simone Maçeta, & Petro Spinosa, ad vetera Lauteti & Sancti Ignatii oppida, quantâ potuit celeritate, navigat. Augebat metum Didaci Salazarii epistola, afferentis in Conceptionis oppido ab Mamaluco, quem olim beneficio assecerat, se cognovisse, post deprædatam Taiaoabæ regionem, prædonibus in animo esse, vetera Neophytorum oppida invadere: quod prævidens Provincialis, ante discessum imperatâ magno numero cymbas fabricari, usui ad transmigrandum futuras, si hostis immineret. Igitur postquam Villaricanis juridice postulati, fassi sunt, defendendæ Guairania se esse impares, & undequaque hostes ingruere nunciabantur, Lauretanis & Ignatianis transmigrationem Antonius Ruisius indixit.

HÆ duæ coloniæ, ante viginti annos constructæ, industriâ Sociorum ea incrementa accepérant, ut cum bene fundatis in his regionibus Hispanorum oppidis comparari possent. Tempa in eis, suprà reliqua, quæ in Tucumania Paraquariaque videntur, sumptuosa, ornataque erant. Joannes Vasæus, Gallo-belga,

in utroque